

Rapporterende enhet:

Institutt for
medisinske
basalfag

Rapportert av:

Lene Frost Andersen
Linda T. Helgesen
Trude AbelsenPeriode:
T1 – 2020

Økonomirapport IMB for 1. tertial 2020

Basisvirksomhet

Per 1. tertial 2020 er IMBs regnskapsresultat for den bevilgningsfinansierte virksomheten om lag som vi forventet da budsjettet ble lagt. Instituttet har et akkumulert mindreforbruk på kr 27 mill, som er 1,4 mill lavere enn budsjettet. Av dette er kr 8,3 mill bundet i utstyrsmidler, kr 3,9 mill til forskningssatsinger og kr 2,6 mill til annen infrastruktur.

Tabell 1: Basisvirksomhet IMB

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2019	Regnskap T1 2020	Års-regnskap 2019	Års-budsjett 2020	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-65,03	-73,84	-190,42	-195,43	-197,51	-194,58	-194,92	-196,80	-195,21
Personalkostnader	58,99	62,78	168,42	180,02	178,70	177,02	177,27	177,84	174,50
Driftskostnader	11,03	12,43	34,18	33,89	36,66	33,53	30,20	29,80	28,13
Investeringer	8,52	1,92	18,93	25,52	23,06	18,21	15,41	16,37	16,51
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	13,52	3,29	31,11	44,00	40,91	34,18	27,96	27,22	23,93
Nettobidrag	-7,76	-8,84	-27,21	-25,02	-27,00	-25,50	-25,90	-26,30	-26,60
Prosjektavslutning	0,32	0,50	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	6,09	-5,06	4,01	18,98	13,91	8,68	2,06	0,92	-2,67
Overført fra i fjor	-25,91	-21,90	-25,91	-21,90	-21,90	-7,99	0,69	2,75	3,67
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-19,82	-26,96	-21,90	-2,92	-7,99	0,69	2,75	3,67	1,00

Da covid-19-situasjonen var i anmarsj, fryktet vi negative konsekvenser for driften og økonomien til Avdeling for komparativ medisin (KPM), men så langt ser vi kun mindre økonomiske konsekvenser. Det verst tenkelige scenariet var å måtte stenge ned driften og avlive mange tusen forsøksdyr. Men avdelingen klarte raskt å tilpasse seg situasjonen, og innførte omgående strenge smittevernrutiner for både de ansatte og brukerne. De har unngått sykdom i staben, og har klart å holde tilnærmet normalt antall bur i drift i perioden.

Mange stipendiater er blitt forsinket pga. utestenging fra lab, ugunstige hjemmekontorsituasjoner og distanse til veiledere og kollegaer. Forlengede ansettelse for stipendiatene vil i størst grad gi seg utslag i færre nyansettelser framover, fordi vi må fordele månedsverk som kunne gått til nye stillinger på de som allerede er ansatt. Ved IMB vurderes det å bruke KD-stillinger også til forlengelser av eksternt finansierte stipendiater der man ikke har midler tilgjengelig i prosjektene. Vi forventer derfor en produksjonseffekt i form av noen færre doktorgrader og påfølgende redusert uttelling (RBO) fra KD i de neste årene. Hvor stort omfanget vil bli, er for tidlig å si noe om, men et forsiktig estimat hvor alle stipendiater får 1-2 måneder forlengelse vil tilsvare 2-3 rekrutteringsstillinger (5-10 årsverk).

Som en direkte følge av Covid-19-situasjonen måtte undervisningen legges om i løpet av kort tid. Nærmest over natten er våre studier blitt digitaliserte. Det er vanskelig å se kostnadseffekter av denne omleggingen i regnskapet så langt i år, men det er meldt om større omfang av innleide ressurser på timelønn, særlig forbundet med avvikling av digital eksamen. Undervisningen utføres i stor grad av fast stab, og mange har strukket seg veldig langt i denne perioden. Det har blitt nedlagt et enormt arbeid av alle involverte undervisere, og det har vært særlig belastning på modullederne og undervisningslederne på medisinstudiet, programrådsleder og emneansvarlige på ernæringsstudiet, samt andre som har særskilte roller i undervisning og eksamensavvikling. Det er et behov for å tilføre ressurser for å avlaste hardt prøvde ansatte i tiden fremover. Det estimeres kr 1 mill ut over budsjett til ekstra personalkostnader for økt bemanning av vitenskapelig, teknisk og administrativt personell i 2020 til undervisning. Fordi det foreløpig er uavklart hvor midlene skal tas fra, viser prognosen for IMBs basisøkonomi per 1. tertial et akkumulerte merforbruk i femårsperioden på kr 1 mill. I prognosen er personalkostnadene for inneværende år likevel 1,3 mill lavere enn årsbudsjettet. Hovedårsakene til dette er høyere offentlige refusjoner og forskyvning i antatt oppstart i utlyste stillinger.

Dersom Det medisinske fakultet får tildelt 40 nye studieplasser av de som er foreslått i revidert nasjonalbudsjett, og det tas opp 20 nye studenter hvert semester allerede fra høsten 2020, så vil dette

får konsekvenser for ressursbruk i undervisningen og (på noe lengre sikt) på instituttets inntekter fra KD. På kort sikt er det sannsynlig at vi må øke bruken av innleide undervisere. Dette er foreløpig ikke tallfestet i prognosen per 1. tertial.

Det var avsatt kr 2,6 mill til utstyr i oppgradering av gammel dyrestall. Denne prosessen er forskjøvet som følge av forhold i EA, og det antas nå at disse anskaffelsene ikke kan gjennomføres før i 2021. En mulig effekt av pandemien er at igangsatte anskaffelsesprosesser ikke kan ferdigstilles innen planlagt tid, og at utstyr ikke blir installert og tatt i bruk fordi utenlandske eksperter ikke kan komme til UiO som følge av reiserestriksjoner. I gjeldende budsjett var det lagt til grunn at alle mottatte utstyrsmidler skulle brukes opp innen utgangen av 2020. En eventuell justering av investeringsnivået i 2020 vil bli nærmere vurdert i forbindelse med prognose per 2. tertial.

Ved Avdeling for molekylærmedisin ble nettobidrag fra eksternt finansierte prosjekter kr 2,5 mill høyere enn budsjett i 1. tertial. Det antas at mye av økningen er varig. Prognosen for IMBs samlede nettobidrag økes med 2 mill for 2020.

Per 31.12.2020 antas det at IMB vil ha et akkumulert mindreforbruk på kr 8 mill.

Eksternt finansiert virksomhet

IMB har budsjettert med at inntektene til den eksternt finansierte virksomheten vil bli kr 45 mill høyere i 2020 enn den ble i 2019. På nåværende tidspunkt er prognosen at inntektene vil bli kr 217 mill, dvs. ytterligere kr 34 mill høyere enn budsjettert for 2020, bl.a. som følge av god uttelling på NFR-søknader i 2019. En annen årsak er etterslep fra i fjor. Det er bl.a. mottatt mer EU-inntekter enn budsjettert per 1. tertial (6,9 mill). Mye av dette var forventet i desember 2019 til prosjekter med oppstart i fjor. Instituttet har dessuten mottatt kr 33,9 mill fra Throne Holst Stiftelse til ernæringsforskning tidligere enn budsjettert. Dette er hovedårsaken til at både inntektene og samlet saldo på prosjektporteføljen er betydelig høyere per 1. tertial i år i forhold til på samme tid i 2019.

Tabell 2: Eksternt finansiert virksomhet IMB

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2019	Regnskap T1 2020	Års-regnskap 2019	Års-budsjett 2020	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-48,92	-84,70	-137,91	-183,42	-217,06	-179,80	-173,61	-180,65	-187,36
Personalkostnader	29,95	33,44	87,22	103,34	115,25	118,61	114,90	111,24	102,95
Driftskostnader	10,96	10,26	34,66	39,97	44,98	49,01	42,63	48,21	45,07
Investeringer	0,42	0,35	1,10	0,13	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-7,59	-40,65	-14,93	-39,99	-56,33	-12,18	-16,08	-21,19	-39,35
Nettobidrag	7,54	8,94	27,52	25,02	27,00	25,50	25,90	26,30	26,60
Prosjektavslutning	-0,32	-0,50	-0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-0,37	-32,21	12,48	-14,97	-29,33	13,32	9,82	5,11	-12,75
Overført fra i fjor	-75,95	-64,71	-75,95	-64,71	-64,71	-94,04	-80,72	-70,90	-65,80
Saldo	-76,32	-96,92	-63,47	-79,68	-94,04	-80,72	-70,90	-65,80	-78,55

Den eksternt finansierte virksomheten har forløpt regnskapsmessig om lag som budsjettert i første tertial, med unntak av lavere driftskostnader. Det antas større regnskapsmessige effekter av Covid-19 i månedene som kommer. Mye aktivitet knyttet til forsøk og annen type innsamling av datamateriale har vært satt på vent, men personalkostnadene har løpt som vanlig mens de ansatte har gjort sitt beste for å produsere i hjemmekontor av varierende kvalitet.

Vi observerer lavere driftskostnader i april enn i de foregående månedene, og det er forventet lavere driftskostnader framover både som følge av mindre reisevirksomhet og at laboratorievirksomhet ikke har vært tillatt i mange uker. Fordi kostnader blir regnskapsført flere uker etter at reiser er gjennomført og varer er mottatt, antas det at effekten av nedstengingsperioden vil bety lavere driftskostnader i flere uker etter at vi er tilbake i mer normal drift igjen. En tilsvarende effekt forventes i basisøkonomien. Det er stort sett snakk om utsatt aktivitet.

Vi ser dessuten litt lavere personalkostnader enn budsjettert, i hovedsak som følge av forsinkede ansettelser i noen prosjekter, men dette skyldes på dette tidspunktet sannsynligvis i liten grad Covid-19-situasjonen. Dersom noen etter nedstenging av UiO i mars-mai har valgt å utsette oppstart i nye stillinger, vil det få effekt i regnskapet senere på året. De største finansiererne har i stor grad signalisert fleksibilitet for forsinkelser, men det er fortsatt uklart hvordan eventuelle forlengelser skal finansieres.

Videre gjenstår det å se om Covid-19-situasjonen får konsekvenser for tilgangen av forskningsmidler fra eksterne kilder. På grunn av stort arbeidspress i undervisningen og suboptimale arbeidsforhold i hjemmekontor har mange ikke kunnet utføre andre oppgaver, og søknadsskriving er av de områdene som kan ha blitt skadelidende for noen. På lenge sikt kan manglende produksjon i form av forskningsresultater føre til lavere uttelling i kommende søknadsprosesser.